

ložene s sočnim ter dišečim sadjem do zadnje vejice. Tudi letos, ko je izborna sadna letina, se šibijo veje pod težo krasnega sadja. Da je res temu tako, je razvidno iz dejstva, kako živahna je sadna trgovina. Posebno zanimanje za naše sadje imajo inozemski trgovci, ki ga pridno kupujejo ter izvažajo v svojo domovino. Največ povpraševanja po našem sadju je od strani Avstrijcev, Čehov in deloma Nemcev, ki spravljajo naše sadje celo naprej v prekomorske dežele. Natančne statistike glede množine izvoženega sadja mi žal ni mogoče podati. Vendar sem iz zanesljivih virov doznal, da se je v letu 1925 natovorilo na postajah Čakovce, Središče in Ljutomer okrog 250 vagonov prvo- in drugovrstnega samo medjimurskega sadja (v prvi vrsti jabolk). Ta številka nam jasno dokazuje, kako važno mesto zavzema sadjarstvo v omenjenem delu mariborske oblasti. Tudi letos je dokaj izborna sadna letina. Temu primerno je pa tudi začela sadna trgovina nastavljeni prav zadovoljive cene. Ze v prvem početku se je vnela nekaka medsebojna mešetarska konkurenca, ki je pa žal povzročila več škode kakor pa koristi. Začelo se je namreč z obiranjem sadja na zahtevo odjemalcev v času, ko še ni niti popolnoma dorastlo, še manj pa dozorelo. Vse to prenašanje v prvih početkih je povzročilo sadni trgovini večje ali manjše rane, ki ne bodo tako kmalu zacelile. Na drugi strani je opaziti, da tudi med zanimanci za sadje ni takega tekmovanja, kot je bilo to leta 1925, to pa bo najbrž iz gotovih razlogov. Kljub vsem omenjenim nepravilnostim pa še cena vendar drži od 2—2.50 D za 1 kg. Za dosti višjo ceno bi se lahko vnovčevalo naše sadje, ako bi se na licu mesta pakovalo v sode ali drugo primerno posodo. Temu pa otežkoča pomanjkanje strokovnega znanja in prakse. Dosedanje zkušnje so pa vendarle pokazale, da bo v bodoče poleg živinoreje edini in najbolj zanesljivi vir dohodkov sadjarstvo, v prelepem hribovitem delu Medjimurja.

Iz hmeljskega trga. Iz Žateca poročajo, da vlada na tamošnjem hmeljskem trgu neprestano živahno povpraševanje in nakupovanje. Zelo mnogo blaga se pokupi za nemške pivovarne. V soboto se je na deželi plačevalo blago po 2200 do 2500 čK za 50 kg (okrog 74 do 84 Din za kg). Pred dnevi se je le najprvo vrstnejše blago plačevalo po 2500 čK za 50 kg, sedaj pa je to ceno doseglo tudi ostalo zelo dobro blago. Prav tako so se popravile tudi cene slabšemu blagu. Porast cen znaša v minulem tednu 150 do 300 čK pri 50 kg. Zaključno razpoloženje je zelo čvrsto. Cene se dvigajo. V žateškem okolišju je doslej prodanega po cenitvi okrog 80 odstotkov vsega tamošnjega hmeljskega pridelka. — Na nürnberškem hmeljskem tržišču je v minulem tednu znašal dovoz 1800 bal, prodanih pa je bilo 1200 bal. Promet je bil pri nespremenjenem čvrstih cenah miren. Prvo vrstni hmelj se je podražil za 10 mark pri 50 kg. — V Savinjski dolini je bil v minulem tednu priličen promet. O kupčiji po vzoru inozemskih tržišč letos seveda ni govora zaradi velikega navala novih izvensavinjskih hmeljarjev, ki brez vsakega pojma o hmeljski kupčiji in o razmerah na inozemskih hmeljskih tržiščih prihajajo ponujati blago v Žalec ter ga prodajajo eden tako, drugi zopet popolnoma drugače. Cene se gibljejo med 45 in 58 Din za kg. Te dni je bila neka večja partija prvovrstnega blaga prodana celo po 62 Din za kg. Kakor kažejo zadnja poročila, se bo položaj polagoma le zboljšal, zlasti ker že ponehava naval izvensavinjskih hmeljarjev, ki so lažje spravljali svoje blago v denar tudi zaradi zelene barve, dasi kakovost tega blaga da leko zaostaja za savinjskim blagom.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 8 konj, 12 bikov, 149 volov, 466 krav in 7 telet; skupaj 642 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 9 Din, poldebili voli 7 do 8, biki za klanje 6 do 7, klavne krave debele 5 do 6.25, plemenske krave 4 do 5, krave za klobasarje —, molzne krave 5.50 do 6, breje krave 5.50 do 6, mlada živina 6 do 8, teleta 10. Prodalo se je 374 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 54 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 7. t. m. se je pripeljalo 417 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75—125 Din, 7—9 tednov 150—200 Din, 3—4 mesece stari 320—400 Din, 5—7 mesecev stari 420—450 Din, 8—10 mesecev stari 550—650 Din, 1 leto stari 1000—1100 Din, 1 kg žive teže 10—11.50 Din, 1 kg mrtve teže 15—18 Din. Prodalo se je 241 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso, meso od bikov, krav, telic 10 do 18 Din, telečje meso 17.50 do 22.50, svinjsko meso sveže 17 do 30 Din kg.

Pisma iz domačih krajev

Sv. Križ pri Dravogradu. Pri slavnoznani romarski cerkvi Sv. Križa je kruta vojska vzela tri zvonove. V nadomestilo dobimo zaenkrat vsaj dva nova. Slovesno blagoslovila se bosta v nedeljo 23. oktobra t. l. Začetek slovesnosti je ob deveti uri. Iskreno vabljeni romarji; čast. župni uradi naprošeni, da slavnost oznanijo s prižnic! — V Černehah bo blagoslov dveh novih zvonov v nedeljo, 16. oktobra. Prijatelji povabljeni!

Ruše. Zadnje nedeljo je bila v Rušah pomenljiva slavnost, blagoslovila se je nova, moderna motorna brigalna. Z njo je naše gasilno društvo stopilo v krog velikih gasilnih društev. Nova brigalna deluje brezhibno in dela čast ruški občini. Bodi iskrena hvala izrečena vsem človekoljubnim dobrotnikom, ki so s svojimi izrednimi darovi omogočili nakup dragocene brigalne, na prvem mestu tovarni za dušik, ki je darovala v ta namen 15.000 Din, pa tudi domači občini, ki je podarila društvu lepo vsoto!

Vurberg. Gospod urednik že mogoče mislite, da smo pri nas na Vurbergu že popolnoma zaspali, ker nič ni poročila od nas. Evo vam torej par novic: Tukajšnji graščinski gostilno je kupil tukajšnji najemnik in gostilničar g. Klemenčič, od katerega pričakujemo, da bo ljudem postregel s pristnim vurberškim vinom. — Cerkevno predstojništvo pa je kupilo zraven cerkve stoječo poslopje žitnice, takoimenovano pintarnico. S tem poslopijem smo pridobili lepe prostore, kjer se bode naša mladina lahko zbirala in izobraževala, pa tudi politični shodi se bodo lahko tukaj vršili, ker se bo za to pripravila lepa dvorana. Dal Bog, da bi se tukaj res storilo veliko dobrega za naš borni slovenski narod. — Pri skupščinskih volitvah smo Vurberžani prav imenitno volili, tako da je naše volišče prišlo s sliko v »Slovenca« kot eno najbolj vzornih volišč v Sloveniji.

Naši volileci so dali SLS 238 kroglice, vse druge stranke so dobile komaj 10. Vsa čast našim možem in fantom! Nekaj zmešnjave nam je mislil tukaj delati učitelj g. Majcen iz Pluja s pomočjo tukajšnjega g. šolskega vodje. Toda ni bilo druge nesreče, kakor da je g. Majcen malo pozabljaval čez vurberške klerikalce, potem pa ni bilo sluha več o demokratih. — Komaj pa smo dokončali en volilni boj, že imamo drugega na pragu in sicer boj za občinsko upravo. Pri zadnjih občinskih volitvah se je dalo nekaj dobrih naših mož zapeljati z raznimi lažmi in s takoimenovano »Gospodarsko stranko ter je tako zlezal na županski stolček bivši propadli oblastni demokrati kandidat Preložnik, ki je hotel zboljšati občinsko gospodarstvo. Toda, kdor je celo dobo treh let pazno opazoval občinsko gospodarstvo, je prišel do prepričanja, da župan g. Preložnik ni velika sreča za našo občino. Tudi sedaj že hodi okrog nek županov agent z nabiralno polo, na katero pobira podpise za g. Preložnika ter hoče naše volilce spraviti na drugo pot. Svetujemo, naj si vsak volilec predoči, da je g. Preložnik glavni zaupnik demokratične stranke ter je tudi pri oblastnih volitvah kandidiral na demokratiški advokatski listi. Kdor bo podpisal in volil na demokratiški listi, tisti bo obenem podpiral demokrate, ki so nam tako žalostno zagospodarili celo Slovenijo, sedaj bi nam radi še naše občine. Torej pozor, volileci!

Sv. Jakob v Slov. gor. Kaj je slišal popotnik iz Jarenine k Sv. Jakobu? Šel sem v teh lepih dnevih vesele trgovatve iz Jarenine k Sv. Jakobu v Slov. gor. Ker imam navado, svoj nos povsod vtakniti zraven, sem se pridružil tudi dvema kmeticama, ki sta stali na poti in se po ženski navadi pogovarjali. Spoznal sem, da sta obe materi šolskih otrok, ena iz Jarenine, druga od Sv. Jakoba. Izvedite, gospod urednik, sledeč njun zanimiv pogovor. Jareninčanka: Ti, Mima, ali imajo šolarji sedaj tudi pri Vas počitnice? — Jakobčanka: Da, imajo vsi prosto en teden, razven onih iz I. razreda. — Jareninčanka: Oho, potem pa imamo mi v Jarenini bolj dobrega šolskega ministra, ki je dal počitnice celih 14 dni. — Jakobčanka: Čuj, Neža, midve se gotovo ne prištevava k učenim ljudem, pa to menda Ti in jaz sprevidava, da to ni noben red. En dan je šola, drugi dan ne; en dan manjka ena učiteljica, drugi dan so vse, in naša deca enkrat ostane v šoli celi dan, drugokrat jih pošljejo domov, tako da je sploh boljše, jih nič v šolo pošiljati, ker se na tak način itak ne morejo nič naučiti. — Jareninčanka: Ja, vidiš, Mima, kako dobro bi bilo za nas in naše otroke, če bi bile počitnice sedaj; no, morebiti pa naši poslanci le kaj dosežejo, saj smo tudi me matere za nje agitirale. — Jakobčanka: Bog daj, saj ta nered ne more dalje obstati, ker imamo škodo starši in otroci. — Jareninčanka: Ja, še eno nevoljo imamo mi v Jarenini. Pri nas je sedaj v I. razredu ena pristna Hrvatca za učiteljico, ki ne razume naših otrok in otroci ne nje. Se domov prijočejo, ker gospodične učiteljice ne razumejo. — Jakobčanka: Čuj, Neža, tega Ti pa skoraj ne morem verjeti, ko pa je pri nas na Slovenskem toliko učiteljic; saj se bere, da jih preveč za učiteljice študira, namesto da bi delale in gospodinjele. — Jareninčanka: Pa je le resnica in ljudje pravijo, da je ta nesreča za našo deco prišla sem zavoljo neke visoke osebe. Glej, Mima, naučili se otroci ne morejo ničesar, potem pa bomo zopet me »neumne« kmetske matere krive, če otroci ne bodo nič vedeli. — Jakobčanka: Čuj, Neža, sedaj mi pa povej, kaj pa potem delajo Vaši možje, saj jih imate dovolj še prav imenitnih; pri nas pri Sv. Jakobu še kaj takega ne bi bilo mogoče. Kolikor vem, so sedaj višji šolski gospodje v Mariboru sami strogi in pravični možje, ki nas kmetsko ljudstvo radi imajo; tje je treba iti, jim te reči povedati in poprositi za red in pravico, pa bo. — Jareninčanka: Saj res drugo ne bode pomagalo, bomo poskusili na ta način doseči spremembo teh neznanskih razmer. — Potem sta se ženski še pogovarjali z žalostnim sremom — pa je boljše, da ne povem tega, ker vem, da bi ne hoteli natisniti, samo eno bi morebiti bilo dobro, da bi Vi, g. urednik, višje šolske gospode opozorili na nošo in obleko različnih učiteljic. Kmetško ljudstvo bi v nebesa povzdigovalo onega, kateri bi n. pr. predpisal učiteljicam sploh, kako se je treba oblačiti, če hočejo veljati za vzgojiteljice kmetskih otrok.

Stranice pri Konjicah. Dobili smo dva nova bronasta zvonova, ki se prav lepo vjemata z malim še ostalim starim zvonom. Blagoslovil jih je mil. g. arhidijakon iz Konjic. Zahvaljujemo se tudi vlč. g. našemu dušnemu pastirju, ki se je veliko trudil za dobavo in za lep izid blagoslavljanja. Blagoslovitev se je vršila z godbo in streljanjem iz topičev. Zahvalimo se tudi pevskemu zboru, ki se je prav dobro držal. Prišlo je tudi veliko ljudstva iz sosednih župnij in to je bilo tudi dobro za naše gostilničarje, ker so rade volje vsakemu dobro postregli in z mirnim potom šli vsak na svoj dom. Zvonove že imamo, kakor smo si želeli, sedaj še moramo orgle popraviti, ker nam je vojna piščalke vzela. Imamo upanje, da bo tudi to šlo, seve bolj polagoma, ker je sedanjí čas bolj slab za denar, a šlo bo.

Gornja Ponikva pri Žalecu. Osnovna šola na Gornji Ponikvi praznuje v nedeljo, dne 16. t. m., 50letnico obstoja osnovne šole in 25letnico novega šolskega poslopja po sledečem redu: 1. Dopoldne ob pol 10. uri sv. maša za pokojno učitelstvo in šolarje, katero daruje vlč. g. dekan msgr. Rottner iz Škal. 2. Po sv. maši slovesnost pred šolskim poslopijem. 3. Poklonitev venca šolske mladine na spomenik padlih vojakov, bivših šolarjev. 4. Popoldan ob pol 3. uri šolarska igra »Čudežne gosli« s petjem in deklamacijami. Pri slovesnosti svira rudniška godba iz Griž. Za toplin in mrzla jedila bo poskrbljeno. K obilni udeležbi vabita — šolsko upraviteljstvo in krajevni šolski odbor na Gornji Ponikvi.

St. Ilj pod Turjakom. Dne 8. t. m. smo spremili k večnemu počitku Valentina Urbanceljna, p. d. Črnjaka, posestnika v Dovžah, katerega je Bog po kratki mučni bolezni poklical k sebi. Bil je oče 11 otrokom, katere je vse lepo krščansko odgojil. Odbornik tukajšnje posojilnice, odkar se je ustanovila. Večletni občinski odbornik in cerkveni ključar sv. Urha 20 let, kjer je tudi največja njegova zaslug, da so dobili nove zvonove, ki so mu zapeli žalostnko na njegovi zadnji poti. Značaj njegov je bil jeklen, neomajen. Ob volitvah vedno odločen naš pristaš in o omahljivec, katerih je toliko žalibog med možmi. Odkar je postal gospodar, je bil vedno naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Možje šentiljski! Posnemajmo rajnega Črnjaka v njegovem značaju ter bodimo povsod kot možje-značaji

na svojem mestu. Družini Črnjakovi naše sožalje, rajnemu pa svetila večna luč!

Misljinje. Pobegnil je od svojega mojstra 14leten mečan fant Leopold Bernik. Oblečen je v temnorjavo štofasto obleko, kratke hlače, zelen sviter n je brez pokrivala. S seboj nosi »Domovinski list« in šolsko odpustnico iz Škofjeloke. Prosimo, da se nam javi, kjer se nahaja, da pride mo po njega. Plačniki za kako prehrano ali izdano mu gotovino pa nismo nikomur in pod nobenim pogojem, prosimo, da se ga ne podpira, ker ne bomo vračali kake odškodnine, če napravi kje kako nepravilnost. — A. F. Iršič, Misljinje.

Novočista pri Gornjemgradu. V Beogradu je pred tednom umrl g. Ivan Kele, nadučitelj v pokoju. Imenovani je nad 30 let služboval v naši župniji kot šolski vodja. Večina Novočistčanov je k njemu hodila v šolo. Ko je on prišel k nam, je bila šola nastanjena še v mežnariji, ker je pa isto potres leta 1895 zelo poškodoval, se je pa potem postavila nova šola, katera se je pozneje še za eno nadstropje dvignila, tako da je danes res lepa stavba. Da se je ravno vsled Kelčevega prizadevanja postavila in uredila nova šola, so mu mnogi svojčas zamerili, a danes mu pa moramo zato biti hvaležni. Bil je častni občan tukajšnje občine, dolgoleten občinski tajnik, zadnja leta vojne pa občinski gerent. Človekoljuben in blagega značaja n v šoli rad rabil palice; a če jo je rabil, je bila pa njegova roka navadno precej težka, o tem se je pisec teh vrstic sam prepričal. Politično sicer ni bil naš pristaš, pa če je »Slovenski Gospodar« svoj čas večkrat kaj pisal o njem, se ga naj pa še sedaj spomni. Za vso njegovo skrb in ves njegov trud, k ga je imel z nami, svojimi bivšimi učenci, naj mu Bog poplača s plačilom v nebesih. A mi mu pa ohranimo blag spomin!

Smartno pri Šaleku. Kruta smrt je po dolgi, mučni bolezni ugrabila ljubečemu možu Alojziju Oštrju pd. Pavlu v Gor. Šaleku skrbno gospodinjo, šesterim neposkrbljenim otrokom pa dobro mater Nežo v 42. letu življenja. Zadnje nedelje je bila ob obilni udeležbi položena k večnemu počitku. Naj počiva v miru! Zavednemu somišljeniku in dolgoletnemu naročniku našega lista naše iskreno sožalje!

Dramlje. Kakor običajno vsako leto, bode tudi letos v nedeljo, 23. t. m. na prijaznem gričku, sredi vinskih goric pri cerkvi sv. Uršule romarski shod. Slovesno sv. opravilo se vrši zjutraj ob 7. uri, drugo ob pol 11. uri. Častilci sv. Uršule od blizu in daleč prijazno vabljeni!

Šmarje pri Jelšah. Razno. Okrajni zastop je kupil od g. Pusteka hišo na Glavnem trgu, kjer se nahaja okrajno glavarstvo. Prostore za trgovino hoče predelati za zborovalnico prihodnje srezke skupščine. — Umrl je bivši orožnik in dolgoletni nočni čuvaj Jakob Vesenjak v starosti 78 let. Bil je dober, krščanski mož, poseben prijatelj duhovnikov. Blag mu spomin! — Naveličal pa se je zemskega življenja Ožbalt Grabler, posestnik na Vrhu. V starosti 61 let se je na podu obesil. Vzrok samomora ni znan. Pokopan je bil brez cerkvenih obredov. — Tukajšnji zdravnik dr. Lorgjer je imel prav dobro uspeha predavanja o jetiki, dvakrat v Katoliškem domu, enkrat pa v šoli in v gostilni Habjan. Svoja predavanja je pojasnil s številnimi skioptičnimi slikami, ki so živo pokazale grozno razdejanje te zavratne morilke, ki ga vrši v človeškem organizmu. Poslušalci so bili gospodu zdravniku hvaležni za njegov obilni trud in si želijo še večkratna slična predavanja. Da bi ljudje le tudi upoštevali in izpolnjevali zdravnikove nasvete!

VOZNI RED

veljaven od 1. oktobra 1927 se dobi v
prodajalnah TISKARNE SV. CIRILA
v Mariboru. Cena za komad Din 2.—.

DRUŽINSKA PRATIKA

za leto 1928
s podobo Sv. Družine je že izšla ter se dobiva po vseh večjih naših trgovinah, papirja itd.

Segajte le po naši!!

SUKNO, kakor vse drugo zimsko in letno manufakturno blago, kupite najceneje pri „Solncu“ Oglejte se pred nakupom veliko zalogo, in prepričali se boste, da je blago trpežno in cena nizka. Za obilen obisk se priporoča

ALOJZIJ DROFENIK
Celje. Glavni trg 9

Zanimivosti.

Ziv zgorel. V osiješki mlekarni se je zgodila težka nesreča. 28 letni delavec Josip Andrej, ki je bil zaposlen v mlekarni, je hotel zakuriti veliko peč. Ker so bila drva vlažna in niso hotela goreti, je Andrej vzel velik vrč petroleja ter hotel z njim politi drva. Petrolej se je zapalil in nastala je eksplozija. Andrej se je zgrudil na tla in goreči petrolej se je zlij nanj. V pravem pomenu besede je živ zgorel.

Saljiva pošta

Mnogi so v zadregi za razglednice pri saljivi pošti, ki je stalna točka raznih veselje, ker ne vedo, da se dobi 100 listov saljive pošte za 10 D v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Ravno tam se dobi tudi vse druge potrebščine za okrasitev in razsvetlitev veselilnih prostorov. Papir za vse izdelke papirne konfekcije kupujte le v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Obpravna zoper veliko roparsko tolpo v Varaždinu. Te dni se je pričel v Varaždinu proces zoper tam splošno znanega roparskega poglavarja Iva Balažiča in njegovo tolpo. Vseh obtožencev je 35. K obravnavi je pozvanih okoli 100 prič. Ker je sodna dvorana za tak proces premajhna, se vrši obravnavna v mestni telovadnici. Obravnavna, za katero vlada veliko zanimanje, bo trajala 10—12 dni. Predzgodovina je sledeča: Slično kot Jovo Čaruga, je operiral Balažič že dve leti in pol z dobro organizirano tolpo. Imel je številne prijatelje, ki so ga ščitili pred preganjanjem oblasti. Na ta način je lahko nemoteno ropal in plenil, dokler ni padel končno vendarle orožnikom v roke. Vsega skupaj očita obtožnica Balažiču okoli 50 roparskih napadov, umorov in tatvin. Balažič je bil pri zaslišanju zelo miren in priznava zločine. Izpovedal je, da je imel sedem bratov ter da ga je prisililo postopanje njegove matere, da je postal že v mladih letih nepridiprav. Prvo tatvino je izvršil 1. 1919. Ker je bil radi te tatvine obsojen na tri leta ječe ter vsled tega ni mogel več postati pošten človek, je postal »tat po poklicu«. Kradel je vse, kar mu je prišlo pod roko. Plen je delil s svojimi tovariši.

Medvedka v zdravilišču. V zdravilišču Kasindol v Bosni je zavladal v pondeljek velik strah. Ko so bolniki ravno zajtrkovali in šli v paviljone, da bi se solnčili, se je pojavila pri ženskem paviljonu medvedka s štirimi mladiči. Med bolniki je nastala velika preplašenost. Vsi so pustili svoja ležišča in pričeli bežati v sobe. Nekateri so pričeli delati barikade. Medvedka z mladiči pa se je mirno sprehajala po potih, nasutih s peskom, in začudeno gledala preplašene ljudi. Bolniki so skozi okna motrili promenado medvedke. Upravitelj zdravilišča je vedel, da je v sarajevski oblasti prepovedano ubijati medvede in je celo zadevo prijavil okrajnemu glavarju. Ta je ukazal neki orožniški patrulji, da medvedko prežene, kar se je tudi zgodilo. Medvedka z mladiči je bila pregnana proti Jakorini, odkoder je najbrže zbežala radi vojaških manevrov, ki so se tam tiste dni vršili.

Koliko je vredna ena solza? Nemogoče bi bilo, izračunati, koliko je pravzaprav vredna ena solza in ta seveda iz ženskega oka. Vrednost ženske solze nam naj pojasni tale slučaj, ki se je dogodil v dobi svetovne vojne na Francoskem. Zadnja vojna leta so pomagali Francozom tudi Amerikanci z redno vojsko ter dobrovoljci. Na Francosko je prišlo 30.000 američanskih dobrovoljcev. Eden od teh je videl po noči francosko krasotico in se takoj zaročil z njo. Ker pa niso Francozi že od nekdaj prav verjeli Amerikancem, je obiskala koj drugo jutro po tej zaroki zaročenka Amerikanca zlahta presrečne francoske poročenke, in mu povedala, da se strinja popolnoma z zaroko. Ubogi Amerikanec je videl, da je njemu v zakon namenjena francoska krasotica po dnevu čisto drugega obraza nego je bila v noči. Najboljše, si je mislil, da ne bom prisiljen se poročiti, ako pobegnem nazaj v Ameriko, in je to tudi storil.

V Rožno dolino nazaj!

Zagibala se je serafinskega jutra dolina rož, naodela se s svečanostjo, kot se nikoli po Reharjevi primiciji. Zamolil je 4. oktobra najslavesnejše svojo kipečo jutranjo molitev tibi dol, od Stvarnika med Celje in Vojnik z rahlo roko zasajen pa z rožami naravnimi in nravnstvenimi vpletel. Zaživela je tega dne marljiva dolinica življenja neupehanega mravljišča, kjer je solnčnega oktobra še vse na nogah, da se deloma povesele svojega to- in večletnega gradbenega, z uspehi venčanega truda, deloma da še kupiči prehranjevalnico za zimsko delanzmožnost. Praznični delopust je bil ta delavnik dobrim Rožnodolincem, ki jim pospravljeno, zdaj bujnoseyeno ravnico prerezavajo v neenakih razdaljah nalahne uspenjave, ponositi holmi, kot bi bili varnostni ponedeljni pregledniki in ponočni stražniki, vsi vabljeni kot so potrebne in mikavne nekatere debelejšje jagode na nizu rožnega venca.

Zazibal se je tega nepozabnega dne rožat svet v božanskomila občutja. Srečen dol, ki ga boža dan na dan, leto za letom mir in zadovoljnost. Ta dol ni razstava človeškega zla. Ni tu dom neukrotljivih strasti, bolne in mrtve vere, strtega upanja, pohojene krščanske ljubezni. Teh domov ne plitvi sosedstva ujedljivost, ne občinska nagajivost. Tu se ne šopiri politična sovražnost, tu ne mesari volivna bojnost. Srečni, trikrat srečni Cerkve in Slovenije stebri, ki vas vodi jo katoliška načela, vas vse — volilce in izvoljence! Če ne prej, pa na dan vseh dni, na dan splošnega izplačevanja vam bo razodeto, da ste ravnali prav. Takih ovčic pastir bi žele biti i jaz . . .

Zacyetela je letos še enkrat Rožna dolina in vsa razcvetela. Razcvetelo je Smartno v tisti lepi sflori, ki jo je priharnila Kraljica venca rožnega zase in za štiri srebrnomašnike; domaćega župnika g. Franca Ozvatič, kojemu se je pridružil Franc Močnik od Sv. Stefana, Martin Petelinšek iz Maribora, Alojzij Zámuda iz Črešnjevca. Cerkveni in izven-cerkveni prireditvi je veljala zadnja roža, srebrnomašnikom na prsi se je pripel zadnji cvet. Izpod slavoloka z napisom »Naj cvetja, solnce nežni kras — kot danes — vedno vodi vas!« je med zelenjem in cvetjem korakala dolga procesija v svetišče, v bajnih odbleskih in bojah dehteče. Bodil Saj je dobrtno nebo tudi petkratpet pomladi na jubilarne livalo solnce veselja in miru, sipalo cvetja sreče, solnce in cvetke seveda, pomešane enredkokrat s sencami trpkih prevar in neuspehov, pomešane z pelinom krivice in nepokoja. Pač res: solnce in senca, smeh in jok vsepovsod, v vseh časih.

Zapela je vesela dolina. Pelo je vse, mlado in staro, pelo ves božji dan, v pozno noč. Lepo si pevala »Mala pevka« na

Prevarani Francozi so sedaj preklinjali, uboga zaročenka je jokala. Končno so se odločili vsi, da bodo Amerikanca tožili in so najeli posebnega odvetnika. Ta advokat je naperil tožbo proti pobeglemu Amerikancu in zahteval za jok prevarane Francozinje 1 milijon dolarjev odškodnine. Po tem vzgledu je izprevideti, koliko da je približno vredna solza ene prekanjene devojčice. Zenske solze so torej v gotovih slučajih dražje nego najbolj dragoceni — žlahtni karni.

Žalostna usoda dvojčkov. Pri mnogih divjih narodih smatrajo dvojčke za veliko nesrečo. V Loango ob afriški zahodni obali smatrajo dvojčke kot posebno jezo bogov in da jih vsaj nekoliko pomirijo, jim darujejo poleg rojenih dvojčkov tudi mater. Dvojčke takoj po rojstvu umorijo, mater pa prisilijo, da izvrši samomor. Ako pa se temu upre, jo preženejo v divjino, kjer ni človeškega bitja. V Old Calabar (Južna Nigerija) so dvojčki nekaj groznega in mati sama stremi, da jih čimprej konča. Običaj v onih krajih je, da novorojena bitja polože v vrč ter izpostavi v gozd divjim zverem. Ravno tako smatrajo Apono-zamorci rojstvo dvojčkov kot predznak nezgode. Ti jih sicer ne umore, pač pa prisilijo mater, da se umakne z njima v samotno kočjo, ter ne sme več priti v stik z drugimi člani družine. Tudi sami skrbijo za to, da se ne podajo v bližino, kjer prebivajo prognanci. Šele po preteku šestih let smejo zopet z materjo vred med svoje, ker šele po tolikem času je »jeza« bogov ponehala. Vazaromo-zamorci pa prodajajo dvojčke, ali pa jih izpostavi v gozdu. Malalaki pa enega izmed obeh žrtvujejo morskim psom. Ravno obratno pa je ob Zg. Nilu, kjer pozdravijo dvojčke kot posebno srečo in naklonjenost bogov ter imajo pri tem svoje svečane pojedine in godbo. V deželi Fetu obdrže oba novorojenca, ako sta enakega spola, drugače pa enega umore. — Tudi v Ameriki so imeli čudne nazore glede dvojčkov. Guayana Indijanci smatrajo dvojčke kot veliko sramoto in tako nesrečna mati dostikrat enega izmed obeh umori, da se tako odtegne z sramovanju. Pri peruanskih Antis Indijancih je običaj, da zadnje rojenega dvojčka živega pokopljejo. V Novi Holandski (Avstralija) tudi enega izmed dvojčkov žrtvujejo in sicer dečka, ako sta različnega spola. Pri starih Mehikancih je bil običaj, da so takoj po rojstvu enega izmed obeh žrtvovali bogovom, ker so bili mnenja, da bode, ako ostaneta oba pri življenju, eden izmed njiju pomoril starše, kadar doraste.

Ruska vas brez moških. V okolici Nove Ladoge v Rusiji je vas, na katero so postale oblasti posebno pozorne, ker je naseljena vas s samimi ženami, ki so udove. Odrejena posebna komisija je dognala, da so bili vsi moški tega sela pobiti. Voditeljica tega razbojniškega pokreta je kmetica Solija Sarafin, ena najbolj zlobnih žensk na celem svetu. Sarafinova je bila omožena trikrat. Prva dva moža je zastupila, tretjega je sunila v vodo, da je utonil. Ko je spravila s sveta svojega tretjega ter zadnjega moža, je začela nagovarjati svoje sosede, naj se iznebijo svojih mož na razbojniški način. In res, te divjaške ženske so začele prirejati večerne zabave, na katere so vabile svoje možje. Ko so se ruski in alkoholu udani možje upijani, so jih še zvalobe v klet in jih tamkaj enostavno pobile na smrt. To pobijanje lastnih mož se je začelo po vojni. Možje so se vračali z raznih front in hoteli prevzeti nazaj posestva kot gospodarji, a temu so se uprele njih zlodijeve žene. Zgoraj omenjena Sarafina je pobila sama 30 mož. Ni je stalo mnogo truda, da je pregovorila druge žene za ta krvavi in nečloveški posel, ker ruske žene trpe mnogo od strani svojih mož, ki jih pretepujejo. V celem je bilo ubitih v vasi 580 mož. Nečloveške žene so pustile pri življenju svoje sinove in sklenile, da bodo živlele do smrti kot vdove, a so jih sedaj oblasti vtaknile pod ključ.

odru v popoldanski predstavi. Zenica, za mano sedeča, od let in trudov upognjena, mi je med igrokazom pošepetala: »Gospod, jokala bi in pela, pela in jokala cel dan . . .« Odgovor: »Jaz šele!« — Lepo ste peli, pevci, na predvečer pod okni, še lepše na odru, najlepše pa v cerkvi! Le urite se pa vedrite z dostojnim petjem sreča svoja in druga!

Zaigral je šmartinski dol. Vojniške godbe glasbila in svirala so odmevala daleč čez vinogradne, oradne, gajeve griče. Še kaj? Zagrmeli so topiči in s svojim dvadnevničnim gromom poveljevali redko slavnost ter odjekali v veliki dalji sosednih krajin.

Ka sem vse to gledal, vse to poslušal, vse to urno v predale srca shranjeval, zraven pa Previdnost zahvaljeval in prosil, da zjekleni moje nadaljne sklepe in načrte, nisem nič več mislil, da sem že jesenskih krizantem vrtnar, da sem že srebrnolasi romar, potnik skoro ob kraju svojih stez; ampak zasajal sem, da sem še enkrat murepoljski primicijant, še enkrat najšrečnejši človek na svetu. O Bog moj, zazdelo se mi je zdaj tretjokrat v petindvajset letih, da ne čutim nič več kričočega nesoglasja svoje nizke, grešne naravne — v visoki pesmi vzvišenega duhovniškega poklica. Ustvarilo se mi je kopnenje psalmistovo: Kdo mi da peruti, kot so golobje, da odletim daleč, na visoko, in se tam odpodim na veke . . . In na vprašanje, kako bo Rožni dolini popisana današnja stran računске božje knjige, sem si odgovarjal: Brez dvoma — povoljno.

V mesečini nas je sojubilante avtomobil bliskoma ponesel proti Celju. Prehitro smo imeli za seboj blaženi in blažili prag Rožne doline. Ko so iz daljave zasinile celjske luči, je bilo videti, kakor bi se še nočno nebo nam na ljubo predstavilo za kratki čas na zemljo. — Zal, da se pri človeku še tako globoki utisi le prehitro izgublja. O rožnodolskih to ne velja. Tokrat mi ni misel pobijala misel kakor gostokrat, kadar kje odidem, kadar dobljene utise razvrščam in ocenjujem, a do jasne razsodbe ne pridem. Ne, ob vrnitvi na dom nam je vsem sojubilantom dozorel in iz globin srca privrel samo en pravec: »Spomini na 4. oktobra 1927 mi ne izcvetijo do smrti, in ko bo le mogoče — v Rožno dolino nazaj!«

O tihi dol, kolikokrat in s kako mehkim čuvstvi mislim na te in bom mislil! Blagoslavljam te od daleč. Ogibaj se te elementov groza, ogibaj se te tujih zapeljivcev sovražna noga! Gorje mu, ki bi skrunil tvoje božje, tvoje narodne, tvoje grudne svetinje! Ti pa, tihi rožnati dol, ne odrekaj Kristusu-Kralju njegovih vladarskih pravic, ker v tem korenini in vršiči tvoja prava notranja sreča. Bog živi te!

Sojubilant.

Jama očakov. 40 km južno od Jeruzalema med Betlehemom in Beršebo stoji svetopisemsko mesto Hebron, znana romarska točka. Tam počivajo v jami Meorath-hamchpce očaki Abraham, Izak in Jakob z ženami, razen Jakobove žene Rahele, katere grob je do Betlehemske cesti. Nad jamo se dviga Omarova mošeja, veliko muslimansko in židovsko svetišče. Arabci ne pustijo nikogar vanjo. Pred 600 leti so naredili malo odprtino v skali. Romarji vržejo vanjo molitve Abrahamu. Nekeč je dovolil sultan Abdul Hamid američkemu milijarderju, da obiše jamo. Amerikanec je prišel v Hebron. A turški vali (glavar) mu je rekel, da ga ne bo nihče spremljal vanjo, ker ima dovoljenje edino za svojo osebo. Razen tega je gosta opozoril, da ga bo zazidal, ker sme v jamo, nikjer pa ni napisano, da sme zopet ven. Amerikanec se je tedaj premislil. Šele sedaj so pričeli Angleži z razkopavanjem dolge vrste jam. Kostni niso našli, toda prva votlina je poslikana s freskami, delo nekega puščavnika Teofilakta iz V. stoletja po Kristusu.

Organistovske zadeve.

Odkrita beseda. Tajnik Društva organistov za marib. škofijo dobiva vedno pisma, v katerih organisti vprašujejo za razne nasvete. To je popolnoma v redu in prav. Vidi se, da zaupajo vodstvu društva. Tajnika to veseli in se počuti srečnega, ako more komu ustreči. Ni pa v redu in prav to, da veliko teh, ki iščejo pri tajništvu nasvetov, niso niti člani društva. Je to znamenje velike stanovske nezavednosti. Vsako delo čaka plačila. Tudi taki organisti naj bi se zavedali, da pokažejo svojo hvaležnost društvu s tem, da pristopijo kot člani in članarino v redu plačujejo. Mislimo, da ga pač ni organista, najsi ima še tako slabo plačo, da bi si ne mogel pritrpati teh par dinarčkov na mesec. Društveni odbor ima tudi veliko izdatkov. Brez teh ni nobenega društva. Dohodkov pa nima drugih, kakor članarino. Ako še to malo dobi, potem je odboru delo zelo oteženo. Pozivamo torej vse organiste, da vsak pristopi kot član in članarino redno plačuje. Organistom, kateri niso člani društva, se v naprej sploh ne bo več odgovarjalo. Ob enem se bode izključilo iz društva vse, kateri so članarino že dolgo dolžni. Vsak član se naj zaveda, da nima napram društvu le pravic, ampak tudi dolžnosti. Kdor hoče postati član društva, lahko to prijavi z dopisnico tajniku Francu Klančnik, organistu v Smartnem ob Paki.

Organisti, čitajte! Tajništvo Društva organistov za mariborsko škofijo večkrat dobi od kakega organista vprašanje v kakšni zadevi, o kateri je ravno pred par dnevi bilo priobčeno poročilo v listu »Slovenski Gospodar«. Iz tega izprevidimo, da ne čitajo vsi organisti »Slovenskega Gospodarja«. In ravno v tem je velika napaka. Pozivali smo že vse organiste, naj pazno zasledujejo društvena poročila v »Slovenskem Gospodarju«. Na ta način je veliko lažje obvestiti vse, kakor vsakega posebej. Vsak organist naj torej stalno čita »Slovenskega Gospodarja« in si tozadevne važne številke shrani.

Pokojninsko zavarovanje organistov. Nekateri organisti so vprašali na tajništvo Društva organistov, kako da že čez pol leta ne dobijo od Pokojninskega zavoda položnice za plačevanje mesečnih premij. Vzrok je ta, ker se je vršila predvda nameščencev-zavarovancev v druge razrede. Po sedajni noveli bosta odpadla I. in II. razred. Pri tem je pa nevarnost, da bo veliko organistov od zavarovanja izključenih, ker imajo napovedane prenizke dohodke. Svoječasno smo že v listih opozarjali organiste, naj napovejo točno vse dohodke, ker je napačna napoved tudi pred oblastjo kaznjiva. Ako se v tem oziru, da je vsled prenizkih dohodkov izključen, godi kateremu članu našega društva krivica, naj se takoj obrne na tajništvo.

Zopet korak naprej!

Jako važno kemično sredstvo se je vpeljalo iz Nemčije, ki je bilo pri nas dosedaj še nepoznano, med tem ko se uporablja v inozemstvu že desetletja z izvrstnim uspehom.

Malenit-Basilit

je neka kemična tvarina, zmlati papirki podobno, 4—5% raztopljeno v vodi, najnovše in najboljše sredstvo za impregniranje vsakovrstnega lesa. Malenit se uporablja, kakor že omenjeno, povsod, kjer je les izpostavljen vlagi in neugodnim vremenskim vplivom in mora zarano strohneti.

V Nemčiji, na Nizozemskem, na Čehoslovaškem, v Avstriji vporablja Malenit z jako dobrim uspehom rudniki, železnice in slična velepodjetja. Neko rudniško podjetje Čehoslovaške poroča, da je z Malenitom napojen les iz let 1914—1915, to je do dne poročila leta 1923, v teku 9 let, še popolnoma zdrav, med tem, ko je bilo treba poprej vsako poldrugo leto ves les v rudniku radi popolne strohnetlosti obnoviti. Prihranek je znašal tekom navedenih devet let 120.000 čk. K temu je še omeniti, da je bil les po devetih letih še popolnoma nepokvarjen in ostane v uporabi še leta in leta.

Postopanje z Malenitom je najpriprostejše in ne zahteva nikakih strojev, strokovnjakov ali sličnega, tako da se lahko posluži tega sredstva vsak priprost človek. Malenit je neškodljiv za človeka, živali in rastline, radi česar se lahko uporablja v vinogradih za trsne kole, vrtno stebre, plotove, duri in okna, zlasti za podnice v vlažnih lokalih, hlevih, kletih in drugod.

Hmeljarji, ki potrebujejo na sto in sto tisoč hmelovk, si bodo prihranili mnogo, če se bodo poslužili Malenita, ker bodo hmelovke dva- do trikrat dalj časa uporabne kot so bile do sedaj. — Isto je pri vinogradnikih. Trsno kolje je treba letno ostri, ker strohni oni del, ki se nahaja v zemlji, leto za letom, vsled česar je kolje v par letih neuporabno.

Sredstvo je bilo preizkušeno v kemičnem laboratoriju v Mariboru in je isto glasom analize št. 780-14 istotako priznано kot gori omenjeno. Za Malenit se zanima že sedaj več velepodjetij in med temi vinarska in sadjarska šola v Mariboru.

Z Malenitom napojen les postane le nekoliko rumen, ne povzroča nikakega neprijetnega duha ali nesnage, kakor dosedanja sredstva ali karbolinej.

Zastopstvo Malenit-Basilit Maribor, Lajtersberg.